

активність та працездатність протягом усього часу, відведеного на виконання завдання.

Особливий корекційний ефект дає використання нетрадиційних технік малювання у створенні дошкільнятами колективної творчої роботи. Малювання в кілька рук, як колективна форма роботи, зближує дітей єдиною метою, у них розвиваються навички культури спілкування, формуються емоційно теплі стосунки з однолітками, відбувається засвоєння моральних норм та правил поведінки.

Аналізуючи вище сказане, можна зробити висновок, що традиційне малювання має вагоме місце в розвитку дошкільників, але як показує практика, на перших етапах навчання дітям з ЗПР важко засвоювати звичайні техніки малювання в зв'язку з незрілістю психічних процесів, тоді як нетрадиційні техніки малювання стають для них доступним засобом вираження власного задуму, емоцій, уяви.

Список використаних джерел

1. Дабіжа Л.П. Особенности развития творчества детей дошкольного возраста в процессе изобразительной деятельности / Л.П.Дабіжа // Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы. Сборник материалов VIII Международного научно-практического семинара. – Барановичи. БарГУ, 2017. – С.27-29.
2. Дабіжа Л.П. Нетрадиційне малювання як засіб розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку / Л.П. Дабіжа // Наукові записки. Збірник матеріалів звітної науково-практичної конференції викладачів і студентів: Серія «Мистецтво». – Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2018. С. 66-70.
3. Комарова Т.С. Изобразительная деятельность в детском саду. Программа и методические рекомендации : практическое пособие / Т.С. Комарова. – Москва : Мозаика-Синтез, 2010. – 200 с

ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОБДАРОВАНOSTІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

*Жебровська Карина, здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Науковий керівник: Н.А. Олійник, кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

PEDAGOGICAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF CREATIVE GIFT OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN

*Karyna Zhebrovska, bachelor's student
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)*

Анотація. У статті розкриваються особливості творчої обдарованості дітей молодшого шкільного віку. Виокремлено етапи педагогічної підтримки розвитку творчої обдарованості молодших школярів.

Ключові слова: обдарованість, молодший шкільний вік, педагогічна підтримка, творча обдарованість.

Abstract. The article reveals the features of creative talent of children of primary school age. The stages of pedagogical support for the development of creative talent of junior schoolchildren are singled out.

Key words: giftedness, primary school age, pedagogical support, creative giftedness.

У сучасних умовах одним з головних напрямів роботи освітніх закладів освіти в Україні є створення умов для розвитку талановитих і обдарованих дітей. Тож необхідно створити насамперед спеціальну систему педагогічної підтримки, яка сприятиме розвитку здібностей кожної дитини, стимулювання і виявлення її досягнень.

Проведений О.Демченко [3; 4] аналіз сучасного зарубіжного й вітчизняного наукового фонду з проблеми особливостей прояву обдарованості в дитячі роки дозволив зробити наступні висновки, що «дитяча обдарованість має свою специфіку, зумовлену своєрідністю такого вікового етапу. Вона вважається не сталою якістю дитини, а її потенціалом, який проявляється на певному віковому етапі і характеризується гетерохронністю прояву. Спостерігається позитивна тенденція щодо розширення кола осіб, яких учені називають обдарованими та визнання, що такими є всі діти, в яких проявляються ознаки різних видів обдарованості, як загальної, так і спеціальної» [3, с. 142].

У наш час, батьки часом не встигають розгледіти в своїх дітях ту особливість, для якої необхідно дати поштовх для подальшого зростання і розвитку. Тому, виявлення творчої обдарованості дітей повинно починатися вже в початковій школі на основі спостереження, вивчення психологічних особливостей, мовлення, пам'яті, логічного мислення. Робота з обдарованими та здібними дітьми, виявлення і розвиток повинні стати одним з найважливіших аспектів діяльності навчального закладу. Це надалі дасть можливість дитині досягати великих висот у своєму розвитку.

У сучасних вітчизняних дослідженнях розглянуто такі аспекти з означеної проблеми: прояви обдарованості у дитячому віці (Л. Коробко, А.Савенков та ін.); особливості роботи з обдарованими дітьми (І. Семенова, Н.Сербіновська, З. Хоменко та ін.); методи діагностики обдарованості учнів (О.Кульчицька, В. Онацький та ін.) .

Науковець В. Онацький визначає, що основний принцип роботи в загальноосвітній школі є виявлення та розкриття в процесі навчання дитячої обдарованості. Вчений вважає, що реалізації даного принципу сприяє співпраця практичного психолога та вчителя початкових класів [8, с. 35]. На його думку, зміст роботи з обдарованими дітьми передбачає вирішення такого завдання: якомога раніше виявляти обдарованість у дитини і максимально сприяти її розвитку.

У сучасній науці не існує однозначного визначення поняття дитячої обдарованості, нам імпонує дефініція обдарованості, запропонована А. Грабовським, згідно його визначення під обдарованістю слід розуміти високий рівень розвитку здібностей в одній зі сфер діяльності людини, а також привнесення елементів оригінальності, творчості в виконуваний вид діяльності [2, с. 38].

Діти молодшого шкільного віку з ознаками творчої обдарованості мають особливості, що виділяють їх серед однолітків. Це може бути швидкість засвоєння знань, творчі винаходи, особливі досягнення в певних видах

діяльності. У обдарованих дітей яскраво виражена пізнавальна потреба (цікавість), у них є незгасна схильність до дослідницької, творчої діяльності вони проявляють ініціативу щось досліджувати, конструювати. Молодші школярі з ознаками обдарованості виявляють здатність до самоконтролю, вони проявляють впевненість в своїх силах, у своїх здібностях і правильності прийнятих рішень.

Молодший шкільний вік є сенситивним для розвитку творчої обдарованості. Успішність розвитку творчої обдарованості залежить від наявності в освітній установі відповідних умов. Ми вважаємо, що для розвитку творчої обдарованості молодших школярів необхідно реалізувати в освітньому процесі навчального закладу педагогічну підтримку. Також варто використовувувати різні методи й прийоми роботи, задовольняючи потребу дітей у творчості [1; 8; 10].

Педагогічна підтримка обдарованих дітей передбачає допомогу в розвитку індивідуальності та творчої особистості молодшого школяра. Вона здійснюється послідовно та поетапно, з метою виявлення творчого потенціалу школяра. На основі аналізу наукових джерел [4; 6; 8] ми виділили 4 етапи педагогічної підтримки.

На першому етапі педагогічної підтримки необхідно провести діагностування творчого потенціалу молодших школярів, а саме: спрямованість на творчість, уяву, бажання реалізувати себе у творчій діяльності, задоволеність від процесу і результату творчої діяльності. На другому етапі педагогічної підтримки вчитель визначає шляхи індивідуаль

ного розвитку учнів, відбирає методики для розвитку творчої сфери обдарованості.

На третьому етапі педагогічної підтримки вчитель розповідає молодшим школярам про майбутню роботу з розвитку їх творчих та інтелектуальних здібностей. На четвертому етапі педагогічної підтримки проводить уроки з використанням завдань, які ініціюють розвиток творчої обдарованості і пізнавальної діяльності, реалізує програму розвитку.

У сучасній практиці навчання дітей молодшого шкільного віку доцільно використовувати загадки з метою розвитку творчих здібностей. Цілеспрямована, системна робота по використанню загадок в навчальному процесі надає позитивний вплив на розвиток творчих здібностей молодших школярів.

Наприклад, на уроках читання при вивченні казок варто пропонувати дітям такі завдання, як придумати продовження казки. Корисно включати в процес роздуми на тему: А що було потім? Наприклад, а що далі стало з Білосніжкою? На уроках образотворчого мистецтва виконувати завдання: «Намалюй картинку» – слід створити такий малюнок, який ніхто більше не може запропонувати, і доповнити так, щоб він став завершеним і цікавим.

Педагогічну підтримку з розвитку творчої обдарованості молодших школярів доцільно надавати не тільки на уроках, а й у позакласній діяльності. Наприклад на заняттях різноманітних гуртків для розвитку мислення, доцільно використовували такі завдання як: «Складання казок, оповідань, віршів».

Інтелектуальні марафони та ігри – це ще одна форма позакласної роботи з обдарованими дітьми, під час якої в інтелектуальну активність учнів інтегруються елементи змагання. Основною функцією інтелектуальних ігор є поліпшення вищої психічної діяльності – розвиток мислення, логіки, процесів аналізу та синтезу, узагальнення та класифікації, порівняння та протиставлення.

Найважливішим засобом розвитку обдарованості дитини є проведення предметних олімпіад. Олімпіада стимулює учнів до вивчення навчального предмета, мотивує до освоєння знань з інформаційних джерел, використовуючи при цьому нетрадиційні методи навчання, формує вміння самостійної роботи, формує креативне та творче мислення.

Отже, творча обдарованість молодших школярів проявляється в творчій діяльності, результатом якої є продукти матеріальних і культурних цінностей, які ініціюють розвиток особистості. Діти мають різні творчі можливості, але чи стануть ці можливості якостями особистості залежить від того чи буде надана педагогічна підтримка, спрямована на розвиток їх творчих здібностей. Обдарованих дітей молодшого шкільного віку відрізняє від однолітків висока допитливість, дослідницька активність, великий словниковий запас, підвищена концентрація уваги, креативні здібності. При цілеспрямованій системній реалізації етапів педагогічної підтримки, розвиток творчої обдарованості дітей молодшого шкільного віку проходить успішніше.

Список використаних джерел

1. Бондар Ю. В. Інтерактивна гра як інструмент розвитку творчих здібностей молодших школярів / Ю.В.Бондар // *Наука та інновації – 2019: теорія, методологія та практика* : матеріали Міжнародної наукової конференції (Запоріжжя, 6 грудня 2019 року). – Запоріжжя : МЦНД. – 2019. –Т. 3. – С. 115–117.
2. Грабовський А. І Види дитячої обдарованості. Обдарована дитина. Київ. 2004. № 1. С. 38-46.
3. Демченко Е.П. Одаренный ребенок как личность с особыми потребностями в инклюзивном пространстве учебного заведения / Е. Демченко, О. Зайцева // SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION Proceedings of the International Scientific Conference. Volume II, May 26th-27th. – 2017. – P. 61–71.
4. Демченко О. П. До проблеми використання понять «обдарована дитина» і «дитяча обдарованість» у психолого-педагогічному дискурсі / О.П.Демченко // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук.пр. - Випуск 51. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2018. – С.137-143.
5. Казакова Н. Діагностика обдарованості в дітей молодшого шкільного віку [Електронний ресурс] / Н.Казакова. – Режим доступу: www.catalog.mk.ua/cgiirbis_64..
6. Казьмірчук Н.С. Формування творчої особистості майбутнього вчителя в процесі навчання у ВНЗ // *Науковий часопис імені М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість вчителя: проблеми теорії і практики*: Зб.наук.праць. – Вип.18 (28). – К.: Вид-во НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2012. – С.83-86.
7. Комарівська Н. Розвиток творчого потенціалу дітей дошкільного та молодшого шкільного віку засобами фольклору / Н. Комарівська // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. – Вип. 46. – Київ – Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2016. – С. 30-33.
8. Імбер В.І. Психологічні передумови формування творчості в молодшому шкільному віці / В.І.Імбер // *Наукові записки. Серія : Психологія* : зб. матеріалів звітної науково-практичної конференції викладачів і студентів. – Вип. 4. – Вінниця, 2013. – С. 14–16.
9. Лазаренко Н. І. Теоретико-методологічні засади підготовки фахівців в умовах сучасних трансформаційних змін / Н. І. Лазаренко // *Actual question and problems of development of social sciences : Conference Proceedings*. – Kielce: Holy Cross University. – P.172-175.
10. Любчак Л.В. Використання технології тренінгу в формуванні комунікативної компетентності майбутніх учителів початкових класів // *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* / Зб. Наук. Пр. – Вип. 47. – Київ – Вінниця, 2017. – С.70-75.
11. Онацький В. М. Всі діти обдаровані / В.М Онацький // *Обдарована дитина*. – Київ. 2001. – № 6. – С. 34-42.